

GK/120
7/7721

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel Müdür Yardımcılığı

Sayı : B.06.0.SPGY.0.0-026.21-2009/268653
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Mehmet
Şandır

ÇOK İVEDİ

10 Kasım 2009

TBMM BAŞKANLIĞINA

İlgi: 15.05.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-12966 sayılı yazıları.

Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın 7/7721 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Ahmet DAVUTOĞLU
Dışişleri Bakanı

Ek: 2 sayfa.

**MERSİN MİLLETVEKİLİ MEHMET ŞANDIR'IN
DÖNEMİN DIŞİŞLERİ BAKANI SAYIN ALİ BABACAN'A YÖNELTTİĞİ
7/7721 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORULAR:

Dış İşleri Bakanlığının yapmış olduğu açıklamayı yazılı ve görsel basından takip ettiğim kadarı ile şöyle denilmektedir.

“Türkiye ve Ermenistan, İsviçre’nin arabuluculuğunda, ikili ilişkilerini normalleştirmek; iyi komşuluk ve karşılıklı saygı çerçevesinde geliştirmek ve bu suretle tüm bölgede barış, güvenlik ve istikrarı ileri götürmek amacıyla yoğun çaba göstermektedirler.

İki taraf, bu süreçte somut ilerleme ve karşılıklı anlayış sağlamış ve ikili ilişkilerin her iki tarafı da tatmin edecek şekilde normalizasyonu için kapsamlı bir çerçeve üzerinde mutabık kalmışlardır. Bu çerçevede, bir yol haritası belirlenmiştir.

Üzerinde mutabık kalınan bu zemin, devam eden bu süreç için olumlu bir perspektif sağlamaktadır.”

Bakanlığınızın yapmış olduğu açıklamalar ışığında;

1. Yüce Türk Milletine ve onun temsilcilerinin olduğu TBMM’ne üzerinde mutabık kalınan konuları açıklamayı düşünüyor musunuz?
2. Yapılan yazılı basın açıklamasında Türk Milletinin en üst düzeyde hassasiyet gösterdiği Dağlık Karabağ konusunda bir açıklama göremedik. Bu durum bizleri endişeye sevk etmektedir. Dağlık Karabağ meselesi belirlenen yol haritasının neresindedir?
3. Türkiye ve Azerbaycan’ı iki devlet bir millet olarak göz önüne alırsak Azerbaycan Halkı ve Devleti varılan bu mutabakatın neresindedir?
4. Dağlık Karabağ’dan Ermeniler çekilmeden sınır kapısını açmayı düşünüyor musunuz?
5. Ermenistan bizim Misak-ı Milli sınırlarımızı kabul etmiyor ve soykırım iddialarından vazgeçmiyor. Varılan mutabakat metninde bu duruma nasıl bir çözüm oluşturdunuz?

CEVAP:

Komşumuz Ermenistan’la İsviçre’nin arabuluculuğunda yürütülen görüşmeler sürecinin sonucu olarak hazırlanan Türkiye ile Ermenistan arasında diplomatik ilişkilerin kurulması ve iki ülke arasındaki ilişkilerin geliştirilmesine dair protokoller, 10 Ekim 2009 günü Zürih’te düzenlenen bir törenle imzalanmış ve imzayı müteakip onay için TBMM’ye sunulmuştur. Malumları olduğu üzere, TBMM’nin 21 Ekim 2009 günü gerçekleştirilen genel oturumunda sözkonusu protokoller hakkında Yüce Meclisimize ayrıntılı bilgi sunmuş bulunuyorum. Anılan oturumda yapmış olduğum sunuşta, soru önergenizde konu edilen Ermenistan’ın ortak sınırlarımızı tanıması ile Protokollerin Güney Kafkasya’da kalıcı barış ve istikrarın tesisi ile Yukarı Karabağ sorununun çözümüne olası etkilerine ilişkin Hükümetimizin görüşlerini de ayrıntılarıyla aktardım.

Esasen Bakanlığımızca 22 Nisan 2009 tarihinde yapılan açıklama, her iki ülke için de hassasiyet arzemesi nedeniyle gizli yürütülmesi ihtiyacı duyulan Türkiye- Ermenistan müzakerelerinin ulaştığı aşamayı özetleyen ve müzakerelerin olumlu seyrettiğini ifade eden bir tespitten ibaret olup, ayrıntılara girmemekteydi. Nitekim, müzakerelerin tamamlanmasının ardından ortaya çıkan protokoller, 31 Ağustos tarihinde Bakanlığımızın Ermenistan ve İsviçre Dışişleri Bakanlıklarıyla yaptığı ortak bir açıklamayla kamuoylarına duyurulmuş ve protokollerin metinleri de bu vesileyle kamuoyumuzla paylaşılmıştır. Yine malumları olduğu üzere, bu tarihten sonra, Parlamentodaki partilerimizin liderleri ve yüzde 1'in üzerinde oy almış Parlamento dışındaki siyasi partilerin liderleriyle görüşüp, onlara da bu süreç hakkında detaylı bilgi sunmuş ve ayrıca mutabık kaldığımız protokoller de doğrudan kendilerine takdim etmişim. 21 Ekim 2009 günü TBMM Genel Kurul oturumu sırasında yaptığım konuşma ile de Yüce Meclisimize Hükümetimizin Güney Kafkasya'ya bakışı ve Ermenistan'la imzalanan protokoller hakkındaki görüşlerini bildirmiş oldum.

Genel Kurula hitabımda da değindiğim üzere, Azerbaycan'ın toprak bütünlüğü Hükümetimiz için ülkemizin toprak bütünlüğü kadar azizdir ve Azerbaycan'ın toprak bütünlüğünün sağlanması yolunda Türkiye'nin diplomatik çabaları her türlü ikili ve çoktarafli platformlarda aralıksız olarak sürdürülmektedir.

İki ülkenin tek başına ilişkilerini normalleştirilmesi, Güney Kafkasya'da kapsamlı bir normalleşme olmaksızın gerçekleşemez. Hükümetimiz sözkonusu protokoller bu bilinçle ve kapsamlı bir normalleşmenin önünü açmak üzere imzalamıştır. Amacımız, bu yolla hem Türkiye-Ermenistan ilişkilerinin yeniden tanzim edilmesi, hem Türk ve Ermeni milletlerinin tekrar birbirlerini anlayacakları ortak bir adil hafızada bulaşabilmeleri, hem de aziz bildiğimiz Azerbaycan'ın toprak bütünlüğünü temin edecek bir barışın önünün açılmasıdır. Protokoller, bu anlayışla Yüce Meclisimize sevk edilmiş olup, ne zaman ve nasıl onaylanacağı Yüce Meclisimizin takdiridir.